

De arbitrageprocedures uit 1899 gereactiveerd? Een oplossing voor het Ukraine-conflict.

- In 1899 komen de christelijke grotere mogendheden in Den Haag bijeen om deel te nemen aan een Vredesconferentie. Zulks op uitnodiging van Tzaar Nicolaas II. Hij meent dat deze mogendheden bezig zijn aan een onheilspellende bewapingswedloop. Die moet stoppen. Nicolaas wil een codificatie van het recht om oorlog te verklaren (*ius ad bellum*). Maar óók een recodificatie van het humanitaire recht in oorlog (*ius in bello*). De spelers zijn: het Britse Rijk, Keizerlijk Duitsland, Oostenrijk-Hongarije, Frankrijk en de USA. De Aziaten worden in de eerste uitnodigingsronde vergeten.

Christelijke/niet-
Christelijke
naties: Japan
protesteert

Nicolaas heeft dit onderscheid automatisch gemaakt: het volkerenrecht gaat er in de XIXe eeuw vanuit

- ▶ Het gaat Nicolaas om een arbitrageclausule waarin staten zich verplichten situaties van geweldsesalaties aan een arbitrage te onderwerpen. Maar zonder doorzettingsmacht van de arbiters zal dat niet gaan. Die macht komt niet beschikbaar. Geen staat lever daarvoor zijn geweldsmonopolie.

Dat blijft zo: de arbitrage is plichtmatig maar sanctieloos

Staten aanvaardden arbitrages in geval niet-vitale belangen in het geding zijn.

De Volkenbond kent een supranationaal sanctiemechanisme van monetaire, geopolitieke of economische en financiële aard. Maar zodra dat mechanisme actueel wordt zoeken Brittannië en Frankrijk naar oplossingen buiten de Bond om. De Verenigde Naties vertonen datzelfde patroon. Zij heeft evenmin autonome doorzettingsmacht.

Nicolaas' arbitragehof bestaat nog steeds

- ▶ De verdragstekst van de Eerste Vredesconferentie is integraal onderdeel van het stellig volkerenrecht. Ook institutioneel.
- ▶ De Tweede conferentie voegde alleen wat procesrecht toe.
- ▶ Je zou de situatie in de Ukraïne ter arbitrerings kunnen voorleggen aan dat hof.

Geen doorzettingsmacht betekent: zinloos

- ▶ Je kunt opwerpen dat een entiteit zonder deze macht zinloos is.
- ▶ Dan moet je dat ook vinden van het EVRM-Hof, het Benelux-hof, de Internationale Rijnvaartrechtster, de OPCW, het EU-hof, het ICC, het ICTY, ICTR, het Libanon-tribunal, etc.
- ▶ Nederland is altijd hartgrondig vóór deze hoven.

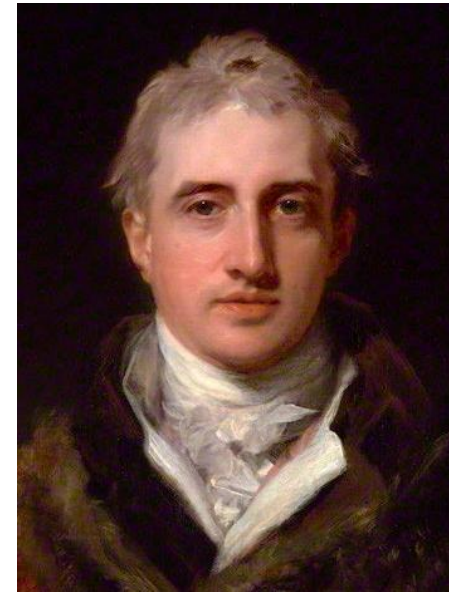
Gegarandeerde gewapende neutraliteit

- ▶ Putin heeft een bod gedaan: neutraliteit voor de Oekraïne, verdragsmatig geborgd
- ▶ Dat lijkt op de eeuwigdurende neutraliteit van de kerkelijke staat van 1815 en die van België in 1831
- ▶ De garanten daarvan borgden elkaar de territoriale onschendbaarheid militair

Waar de garanten te vinden?

- ▶ Putin wil de borging van die status militair buiten de Ukraïne vinden
- ▶ Hij bepleit geen versterking van de Ukraïense weermacht
- ▶ En buiten de NAVO
- ▶ Bij de kerkelijke staat was dat net zo. Daar waren Brittannië, Rusland en Pruisen de voornaamste garanten

Bij België was dat net zo in 1831

- ▶ Daar waren de militaire garanten Frankrijk, Pruisen, Rusland, Oostenrijk, Spanje
- ▶ Zij borgden elkaar militaire machtsontplooiing
- ▶ De Belgen allerminst, al dachten die van wel en maakten zij daarop jegens Frankrijk in 1914 aanspraak

Het initiatief laten bij ongecontamineerde staten

- ▶ Met Putin kan contact worden opgenomen over de strekking van zijn positie betreffende de neutraliteit
- ▶ Wat voor soort bedoelt hij?
- ▶ Wat voor borgen wenst hij van derden
- ▶ Trinidad-Tobago, Nauru, Senegal zouden opheldering kunnen vragen zelfs in VN-verband

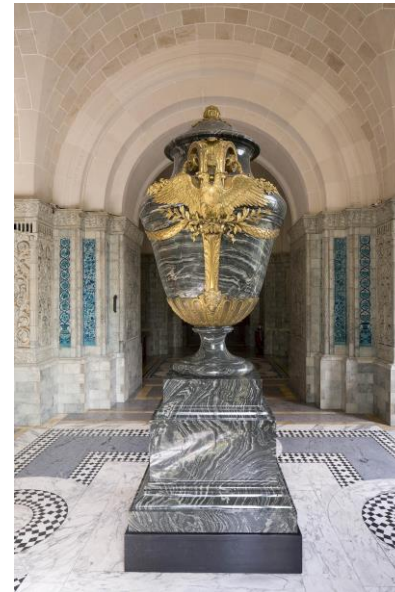
Pactum de compromittendo

- ▶ Deze staten kunnen vooronderhandelingen beginnen zonder Nicolaas' hof te noemen
- ▶ Daar is het nog geen tijd voor
- ▶ Doet men niets dan dreigt escalatie in de richting van tactische nucleaire geweldpleging
- ▶ De wederzijdse grondtroepen zetten zich immers vast en gaan een guerrilla aan

Inventarisatie van de garanten stap 1

- ▶ Er zijn twee thema's te ontwikkelen
- ▶ Wat voor soort neutraliteit beoogt het Kremlin
- ▶ Wie borgt en hoe
- ▶ Borgt Rusland zelf óók
- ▶ Is dat een defensie-associatie en hoe is dan de verhouding jegens de NATO
- ▶ Is men bereid daarvan acte te verlenen aan Nicolaas' erfgoed
- ▶ Zijn er waarnemers en consultants die dit steunen

Een conversatie op hoofdpunten

- ▶ Praten kan vertragen: een krijghsman wint genoeg al wint hij niet dan tijd
- ▶ (Vondel, Ghijsbrecht van Aemstel)
- ▶ Maar Rutte heeft zijn kruit reeds vruchteloos verschoten
- ▶ Nederland zal hier zeer achterop moeten blijven als gastland: kan het dat nog wel?

De garantietroepen

- ▶ Zolang de dreiging van re-escalatie bestaat zullen de garantietroepen toezicht moeten houden op demilitarisering van zones aan de grenzen zoals rondom de Krim en in de Donbas.
- ▶ Deze zones zullen cartografisch gedelineerd moeten worden en de terugtrekkingen zullen bij arrangementen tussen de staven gefaseerd en georganiseerd moeten worden.
- ▶ Dat kan voorshands in een annex bij een wapenstilstand zoals in 1918. De tijdstabellen zullen internationaal gemonitord moeten worden.
- ▶ Verder kunnen de troepen legering eisen. Ook dat moet worden voorzien in een uitvoeringsarrangement.

Schadeloosstellingen en herstellingen

- ▶ De Ukraïne zal wellicht een garantie willen van een institutio in integrum.
- ▶ Herstel in de toestand die zou hebben bestaan, ware de invasie sedert maart 2014 niet geschied.
- ▶ De Federatie zal die niet kunnen en willen geven. Daarom zullen VN, ECB en OESO wellicht tussenbeiden moeten komen als intervenia in de arbitrage
- ▶ Een driehoeksverhouding VN, Federatie en de Ukraïne, waarbij de EU zorgvuldig buitenstaander moet blijven bij de uitvoering ervan zal onontbeerlijk zijn. Er zullen statusarrangements moeten komen waarin de positie van de beambten die deze verhouding bemensen geregeld moeten worden.

De Federatie zal het doorvaartrecht claimen voor de Zwarte Zee

- ▶ De federatie zal een herbevestiging willen van het ius passagii innocui in de Bosporus, de Zee van Marmara en de Dardanellen tot achter de Hellesponten, die verdragsrechtelijk aanpassing vereist, met medewerking van Turkije, van deze straten van de regelingen van 1963. Het kan niet anders of overleg met de NAVO zal dan onvermijdelijk zijn. Dat geldt ook voor de status van Odessa. Dat zal niet buiten het arbitrageconvent kunnen worden geregeld. De oeverstaten zullen dat in dat opzicht moeten erkennen. De politievaartreglementen met beloodsingsregelingen zullen aangepast moeten worden, en zullen door een gezamenlijke beheerscommissie moeten worden opgesteld. Dat geldt ook voor de marinestatus van Sebastopol.